

OBSAH

ÚVOD	15
■ Definice fitness	15
■ Vliv kulturistiky na současnou fitness praxi	16
■ Historie kulturistiky	17
■ Definice síly.....	19
■ Druhy síly	19
■ Rozložení svalstva na těle.....	19
■ Velikost zatížení.....	19
■ Počet opakování cviků a počet sérií.....	20
■ Obecné metody posilování.....	20
■ Metoda izometrická	20
■ Metoda izotonická	21
■ Metoda intermediální	21
■ Metoda brzdivá	21
■ Kulturistická metoda	21
■ Kruhový trénink	21
■ Frekvence posilování	21
■ Intersexuální rozdíly	22
■ Možné negativní vlivy posilování na zdraví	22
■ Přítomnost bolesti při cvičení	23
■ Historický vývoj hnutí na podporu pohybové aktivity	23
■ Přehled terminologie	24
■ Přehled zdravotních benefitů pohybové aktivity	25
1. DIAGNOSTIKA VE FITNESS	27
■ Vstupní rozhovor.....	27
■ Vyšetření aspekcí.....	28
■ Vyšetření chůze	29
■ Vyšetření zkrácených svalů	30
■ Vyšetření sily břišních svalů	31
■ Vyšetření pohybových stereotypů	32
■ Vyšetření hypermobility	33
■ Další možné diagnostické metody.....	33
■ Testování zdatnosti	34
2. KINEZIOLOGICKÁ VÝCHODISKA	35
■ Postura a posturální svalový systém	35
■ Svalová dysbalance	36
■ Hluboký stabilizační systém páteře	38
■ Fyzioterapeutické vyšetření HSSP	39
■ Terapie funkčních poruch hybného systému	40
■ Dýchaní	41

■ Vztah k postuře a svalovým dysbalancím, psychosomatické souvislosti v oblasti svalového aparátu	41
■ Dýchání při svalové práci	42
3. METODIKA POSILOVACÍCH CVIČENÍ.....	43
■ Tvarování těla	43
■ Somatotyp a cvičení ve fitness centrech.....	44
■ Závěry pro praxi.....	44
4. POSILOVÁNÍ SVALSTVA ZAD	47
■ Dolní fixátory lopatky	47
■ Zadní část deltového svalu	48
■ Paravertebrální svaly	49
■ Sestavování cvičebních plánů	50
■ Používané cviky	51
5. POSILOVÁNÍ PRSNÍCH SVALŮ	53
■ Posilování horní části velkého prsního svalu	53
■ Posilování střední části velkého prsního svalu	54
■ Posilování spodní části velkého prsního svalu	54
■ Sestavování cvičebních plánů	54
■ Používané cviky	55
6. POSILOVÁNÍ SVALSTVA RAMEN.....	57
■ Posilování střední části deltového svalu	57
■ Posilování přední části deltového svalu	58
■ Posilování zadní části deltového svalu	59
■ Posilování horní části trapézového svalu	59
■ Sestavování cvičebních plánů	59
■ Používané cviky	60
7. POSILOVÁNÍ SVALSTVA PAŽÍ.....	61
■ Dvojhlavý sval pažní.....	61
■ Trojhlavý sval pažní	62
■ Svalstvo předloktí	62
■ Sestavování cvičebních plánů	62
■ Používané cviky	63
Dvojhlavý sval pažní (m. biceps brachii)	63
Trojhlavý sval pažní (m. triceps brachii)	64
Svalstvo předloktí a ruky.....	64
8. POSILOVÁNÍ SVALSTVA DOLNÍCH KONČETIN.....	65
■ Komplexní cviky na dolní končetiny.....	65
■ Posilování svalů na přední straně stehna	65
■ Posilování svalů na zadní straně stehna	66
■ Posilování hýžďových svalů	66
■ Posilování adduktorů kyčelního kloubu.....	67
■ Posilování lýtkových svalů	67
■ Posilování předního holenního svalu	67
■ Sestavování cvičebních plánů	67
■ Používané cviky	68
Přední strana stehna – čtyřhlavý sval stehenní (m. quadriceps femoris)	69
Zadní strana stehna – dvojhlavý sval stehenní (m. biceps femoris), sval poloblanitý (m. semimembranosus), sval pološlašitý (m. semitendinosus).....	69
Vnitřní strana stehna (adduktory)	69
Hýžďové svaly (m. gluteus maximus, medius, minimus)	69
Lýtkové svaly.....	69
Přední sval holenní (m. tibialis anterior)	70

9. POSILOVÁNÍ BŘIŠNÍCH SVALŮ	71
■ Kineziologie posilování břišních svalů.....	71
■ Posilování svalů v oblasti pánve – intersexuální rozdíly	72
■ Sestavování cvičebních plánů	73
■ Používané cviky	73
10. SESTAVOVÁNÍ CVIČEBNÍCH PLÁNŮ	75
■ Stavba cvičební jednotky	75
■ Příprava hybného systému na posilovací cvičení	75
■ Hlavní část cvičební jednotky	76
Tréninkové metody	76
Tréninkové metody dle kvality pohybu	76
Pomocné tréninkové metody	76
■ Závěrečná část – uvolnění.....	78
■ Cvičení začátečníků.....	78
■ Cvičení středně pokročilých	79
■ Cvičení pokročilých.....	79
■ Specifika cvičení mládeže.....	79
11. AEROBNÍ TRÉNINK	81
■ Zařazení aerobního tréninku do cvičebního plánu	81
12. BALANČNÍ CVIČENÍ VE FITNESS	85
13. STREČINK	87
■ Základní pojmy	87
■ Relaxace	87
■ Definice strečinku	88
■ Protahovací metody.....	88
■ Hlavní fyziologické účinky strečinku.....	88
■ Zásady provádění strečinku	89
■ Zařazení strečinku ve cvičební jednotce ve fitness	89
■ Intersexuální rozdíly	90
14. POSILOVACÍ CVIČENÍ PŘI POSTIŽENÍCH POHYBOVÉHO APARÁTU	91
■ Cvičení v prevenci a terapii bolesti zad	91
■ Cvičení při skolioze.....	92
■ Cvičení při postižení Scheuermannovou nemocí.....	92
■ Cvičení při degenerativních kloubních onemocněních.....	93
■ Cvičení ve fitness centru při syndromu benigní kloubní hypermobility	93
■ Jak provádět protahovací cvičení při hypermobilitě?	94
■ Posilování při hypermobilitě	94
15. DALŠÍ MODERNÍ DRUHY CVIČENÍ PROVOZOVANÉ VE FITNESS CENTRECH.....	97
■ Crossfit	97
■ TRX závěsný systém	98
■ Pilates	98
■ Vibrační přístroje	99
■ Podtlakové přístroje	100
16. SPECIFIKA CVIČENÍ ŽEN VE FITNESS, FITNESS V TĚHOTENSTVÍ	101
■ Fitness v těhotenství	103
17. SPECIFIKA CVIČENÍ SENIORŮ VE FITNESS.....	107
■ Koncepce fitness programů pro seniory	108
18. REGENERACE	109
■ Pojem regenerace	109
■ Členění regeneračních forem	109
■ Vztah mezi regenerací a rehabilitací	110
■ Regenerační prostředky ve sportu.....	110

■ Individualizace procesu regenerace	110
■ Fyzikální prostředky v regeneraci	110
■ Základní dělení fyzikálních prostředků	110
■ Mechanismus působení fyzikálních prostředků	111
■ Masáž	111
■ Vodní procedury	112
Teplé koupele	112
Vřířivá koupel	112
Podvodní masáž	112
Sauna	112
Parní lázeň	112
■ Světelné procedury	112
Infračervené záření	112
Ultrafialové záření	113
■ Regenerace v kulturistice a fitness	113
■ Wellness	113
19. VÝŽIVA.....	115
■ Úloha výživy	115
■ Podkožní tuk	116
■ Výdej energie	116
■ Hodnocení tělesné hmotnosti	117
■ Pravidla pro sestavování jídelníčků pro redukci množství podkožního tuku ve fitness	117
■ Nejčastější diety	118
■ Atkinsova dieta (nízkosacharidová nebo bodová dieta)	118
■ Zónová dieta	119
■ Dělená strava	119
■ Dieta podle krevních skupin	119
■ Vegetariánství	119
■ Tukožroutská polévka	119
■ Fit pro život	120
■ Instantní diety (nízkoenergetické bílkovinné diety)	120
■ Redukční programy pro mládež	120
■ Efektivita redukčních programů	120
■ Nárůst svalové hmoty	121
■ Řízená strava	121
Dusíková bilance	122
Biologická kvalita (plnohodnotnost) jednotlivých bílkovin	122
Sacharidy a tuky	122
■ Aplikace doplňků výživy	122
Proteinové koncentráty	123
Sacharido-proteinové koncentráty	123
Aminokyseliny	123
Esenciální mastné kyseliny	124
Kreatin	125
Glutamin	125
HMB	125
Stimulanty NO	125
Rostlinné adaptogeny	125
■ Vhodná tréninková zátěž	125
■ Regenerace	126
■ Fitness programy pro nárůst svalové hmoty u mládeže	126
■ Změny legislativy v rámci EU související s doplňky výživy	126
■ Doping	128
■ Přehled zakázaných farmakodynamických skupin a metod dopingu	129
Látky a metody zakázané stále	129
Zakázané metody	131
Látky a metody zakázané při soutěži	132
Látky zakázané v určitých sportech	132

20. PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY	135
■ Motivace ve fitness	135
■ Krátkodobý vliv – změna aktuálního psychického stavu.....	138
■ Anxiolytický vliv.....	139
■ Antidepresivní vliv.....	140
■ Abreaktivní vliv	140
■ Dlouhodobý vliv. Tělové schéma jako prostředník změny sebepojetí a sebehodnocení.....	141
Definice tělového schématu a jeho utváření v průběhu ontogeneze	141
Porucha tělového schématu.....	143
Tělové schéma z pohledu psychologie sportu – možnosti ovlivnění tělového schématu	143
Svaly jako symbol – intersexuální srovnání.....	144
■ Psychologická problematika redukce hmotnosti.....	144
■ Psychologie fitness – návrh koncepce oboru	145
21. OSOBNÍ TRENÉR FITNESS – PERSPEKTIVY NOVÉ PROFESE	147
■ Profese osobního trenéra ve fitness – specifikace činnosti	147
■ Legislativní vymezení podnikatelské činnosti v oblasti fitness	148
■ Předpoklady úspěšnosti v práci osobního trenéra.....	150
■ Osobní trenér v práci s mládeží	151
■ Analýza současné situace	151
■ Perspektivy dalšího vývoje	152
PŘEHLED BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ.....	153
ANGLICKO-ČESKÝ SLOVNÍČEK NEJČASTĚJI UŽÍVANÝCH CVIKŮ	
A DALŠÍCH ODBORNÝCH VÝRAZŮ Z OBLASTI FITNESS	157
■ Základní pojmy	157
■ Důležitá slovní spojení.....	158
■ Main muscle groups – hlavní svalové skupiny	159
Back – záda.....	159
Shoulders – ramena.....	159
Chest – prsa.....	160
Arms – paže	160
Legs – nohy	161
Buttocks – hýzdě	161
Abdomen – břicho	162
STRUČNÝ POPIS NEJČASTĚJI UŽÍVANÝCH CVIKŮ VE FITNESS.....	163
■ Posilování svalstva zad	163
Shyby na hrazdě širokým úchopem nadhmatem k hrudníku.....	163
Shyby na hrazdě širokým úchopem za hlavu.....	163
Shyby na hrazdě paralelním úzkým úchopem.....	164
Shyby na hrazdě úzkým úchopem nadhmatem	165
Přitahy činky v předklonu (»veslování« s činkou) nadhmatem.....	166
Přitahy činky v předklonu (»veslování« s činkou) podhmatem	166
Přitahy jednoruční činky v předklonu k pasu jednoruč s oporou o lavičku.....	167
Stahování horní kladky širokým paralelním úchopem k hrudníku.....	169
Stahování horní kladky k hrudníku širokým úchopem nadhmatem.....	170
Stahování horní kladky širokým úchopem za hlavu	173
Přitahy spodní kladky vsedě k pasu (»veslování na kladce«).....	173
Přitahy vsedě k pasu na přístroji širokým úchopem podhmatem	174
Obrácený peck deck	176
Stahování protisměrných kladek s vnější rotací vleže na šikmé lavici.....	177
Hyperextenze s rovnými zády (na šikmé nebo rovné hyperextenční lavici)	177
Postupná extenze trupu (na šikmé nebo rovné hyperextenční lavici)	177
■ Posilování prsních svalů	178
Tlaky vleže na rovné lavici s velkou činkou (»bench press«)	178
Tlaky na rovné lavici s jednoručními činkami.....	178
Tlaky na rovné lavici ve vedení.....	180

Tlaky na šikmé lavici (cca 45°) hlavou nahoru s velkou činkou.....	181
Tlaky na šikmé lavici s jednoručními činkami	181
Tlaky na přístroji vsedě.....	182
Rozpažování s jednoručními činkami na šikmé lavici (hlavou nahoru)	183
Peck deck	185
Stahování protisměrných kladek	186
Pullover s jednoruční činkou	186
Kliky	188
■ Posilování svalstva ramen	190
Tlaky vsedě na kolmé lavici s velkou činkou za hlavou	190
Tlaky vsedě na kolmé lavici s jednoručními činkami.....	191
Tlaky vsedě na přístroji.....	192
Přitahy velké činky nebo EZ činky ve stojí k bradě	192
Předpažování s jednoručními činkami (současně oběma horními končetinami) ...	194
Upažování s jednoručními činkami obouruč vstoje.....	194
Upažování na přístroji jednoruč	195
Upažování jednoruč na spodní kladce	195
Upažování jednoruč s jednoruční činkou s oporou o stěnu	195
■ Posilování svalstva paží.....	196
Dvojhlavý sval pažni.....	196
Bicepsový zdvih s velkou činkou ve stojí podhmatem	196
Bicepsový zdvih na spodní kladce vstoje podhmatem.....	198
Bicepsový zdvih s jednoručními činkami vstoje	198
Bicepsový zdvih obouruč na protisměrných horních kladkách v upažení.....	201
Bicepsový zdvih na přístroji	202
Bicepsový zdvih s jednoruční činkou jednoruč s oporou o lavici bokem	203
■ Trojhlavý sval pažní	203
Tlaky s velkou činkou vleže na rovné lavici úzkým úchopem nadhmatem.....	203
Francouzský tlak vleže s EZ činkou.....	204
Stahování kladky shora nadhmatem obouruč	205
Kliky na bradlech, popř. se zátěží	207
Kliky mezi lavičkami, popř. se zátěží.....	210
Kick back (extenze v lokti s jednoruční činkou jednoruč v předklonu v připažení).210	
■ Posilování svalstva stehen.....	211
■ Komplexní cviky	211
Dřepy s velkou činkou	211
Hacken dřepy na horizontálním přístroji, leg press na horizontálním přístroji.....	213
Výpady s velkou činkou vpřed	213
Výpady s velkou činkou vzad	215
■ Přední strana stehna, čtyřhlavý sval stehenní (m. quadriceps femoris)	216
Překopávání na přístroji.....	216
■ Zadní strana stehna, dvojhlavý sval stehenní (m. biceps femoris), sval poloblanitý (m. semimembranosus), sval pološlašitý (m. semitendinosus).....	217
Zakopávání na přístroji vleže.....	217
Zakopávání na přístroji vstoje jednonož	218
Zakopávání na přístroji vsedě	219
Mrtvý tah s propnoutýma nohami..	219
■ Vnitřní strana stehna (adduktory)	220
Snožování na přístroji vsedě.....	220
Priñožování na přístroji vstoje jednonož (»kyvadlo«)	220
■ Hýžďové svaly (m. gluteus maximus, medius, minimus)	221
Podsazování pánve (dle metody Mojžišové).....	221
Zanožování jednonož ve vzporu klečmo (se zátěží).....	221
Zanožování jednonož na spodní kladce	222
Roznožování na přístroji vsedě	223
Unožování jednonož na spodní kladce	224
Unožování jednonož ve vzporu klečmo (se zátěží).....	225
■ Lýtkové svaly.....	226
Výpony na přístroji vstoje.....	226
Výpony na přístroji vsedě	227
Výpony jednonož se zátěží.....	227

■ Přední sval holenní	229
Zvedání špiček proti odporu	229
■ Posilování břišních svalů.....	230
Sed-leh v lehu na lavici s oporou lýtek	230
Sed-leh s flektovanými dolními končetinami, chodidla zapřená o podložku.....	230
Sed-leh na přístroji vsedě	233
Stahování horní kladky vkleče	234
Přednosy ve visu na žebřinách nebo na hrazdě	234
Přednosy na rovné lavici.....	235
Úklony vleže na boku na hyperextenční lavici.....	235
Úklony s jednoruční činkou ve stojí.....	236
Metronomy	237
Rotace s tyčí vsedě obkročmo na lavici	238
Rotace na přístroji	238
ABSTRAKT	241
SUMMARY	243